

RITHMA (vervolg)

Groot moeten de rampen zijn, die de beloften van betere tijden voorafgaan, en die Jes. 49:24 door deze vragen uitgedrukt worden: “Zou ook een machtige den vang ontnomen worden, of zouden de gevangenen eens rechtvaardigen ontkomen?” Het is geen geringe zaak voor het geloof, als het naar 't volgende vers het daarvoor zal houden, dat de machtige zijn gevangenen worden ontnomen, en de vang des tirans ontkomen zal. Het kan ons onverschillig zijn, wien wij onder de naam van machtige, die tiran genoemd wordt, verstaan; het voorbeeld van Nebukadnezar, of het tegenbeeld de duivel, de antichrist, of iets anders, - het betekent in elk geval iets, dat het volk Gods in moeilijke omstandigheden verplaatst.

De drukkende omstandigheden zijn zoveel te gevoeliger, dewijl daarbij een gerechtigheid is op te merken, en zij dus als welverdiend voorkomen. Maar des te meer werkzaamheid treft hier het geloof aan, dat zich uit de diepte door alles moet heenwerken.

Die gerechtigheid zal het door een andere, hogere gerechtigheid, die macht door een andere, hogere kracht overwinnen; dergelijke zaken moeten de gelovige niet verwonderen. Hij kan geroepen worden, een naakt, dat is zulk een geloof te oefenen, dat zoals Christus tot Thomas zegt, niet ziet en nochtans gelooft, of zelfs, zoals Abraham, tegen hoop op hoop moet geloven.

Is hij daartoe geroepen, iets dat wellicht niet alle gelovigen wedervaart, dan is het zeker, dat hij van alle natuurlijke en zinnelijke steunsels beroofd, ook tegelijk van hachelijke zwaarigheden omringd, in omstandigheden verplaatst wordt, waarin de vragen van onze tekst met kracht tevoorschijn treden.

Ging het Paulus niet zo in Azië, waar hij juist daarom zo bovenmate en boven macht bezwaard werd, dat hij zijn leven reeds opgaf, opdat hij niet op zichzelf, maar op God zou vertrouwen.

Ja, wel mocht men van zulke leidingen zeggen: “Dit zal u geenszins geschieden!” (Matth. 16:22). Maar God zoekt ook dezulken, die Hem also aanbidden. Nochtans, zulke enge wegen lopen in het einde op ruimte uit, hetgeen in vers 23 wordt verkondigd: “Gij zult weten, dat Ik de Heere ben, dat zij niet beschaamd zullen worden, die Mij verwachten; Ik ben de Heere, uw Heiland en uw Verlosser, de Machtige Jakobs.”

Op dergelijke leidingen mag intussen ieder christen wel voorbereid zijn, want dan wordt het geloven vereist. De Heere werke in ons het werk des geloofs met kracht; Hij zegene tot dat einde ook het vervolg onzer beschouwing van de wandelingen Israëls.

Numeri 13 en 33:18

“En de HEERE sprak tot Mozes, zeggende: Zend u mannen uit: die het land verspieden, hetwelk Ik den kinderen Israëls geven zal; van elken stam zijner vaderen zult gijlieden een man zenden, zijnde ieder een overste onder hen. Mozes dan zond hen uit de woestijn van Paran, naar de mond des HEEREN; al die mannen waren hoofden der kinderen Israëls.”

Wij bevinden ons nog te Rithma, zeer nabij Kanaän. Laat ons dan nu het aldaar voorgevallene nader beschouwen, want het is van het grootste gewicht en iets, waarop de Heilige Schrift zich meermalen beroept, om het voorgevallene als een waarschuwend voorbeeld door alle tijden voor te houden. Wij beschouwen eerst de geschiedenis zelve.

In de nabijheid van Kanaän, en wel in die omstreken, waar Juda zijn erfdeel kreeg, gelegerd, gaf God bevel, twaalf verspieters, naar het getal der twaalf stammen Israëls, uit te zenden. Deze moesten het land nauwkeurig verspieten, en dan een echt bericht van de toestand overbrengen, namelijk van de grond, de vruchtbaarheid, de gesteldheid der steden, dorpen en inwoners, met enige proeven van de vruchten des lands. In deze zaak stemde het volk met de Heere overeen, en het was alles zeer wij en wel overlegd. Evenals men mensen vindt, die alles in de weg des verstands en der vernuftige overlegging menen ten uitvoer te kunnen brengen, evenzo vindt men ook anderen, die hun mond terstond gebruiken tot berisping, als er gesproken wordt van zijn verstand te gebruiken.

Beiden zijn even strafwaardig. Zou men niet behoorlijk overleggen, en waarom zou dat niet op een vrome, Gode welbehaglijke wijze kunnen geschieden? Er bestaat ook een godsdienstige waanwijsheid, die ook behoort tot de verdraaidheid van het menselijke hart. Gave God, dat wij allen recht verstandig waren, en dat met de Galaten die mensen waren uitgestorven, die de apostel uitzinnigen noemt!

Het was zeer verstandig en wel gedaan, dat Mozes zijn zwager Hobab, hoewel hij een Moor was, dringend bad, met hem door de woestijn te trekken, waar hij zeer goed bekend was, hoewel de wolkkolom hun de weg genoegzaam aanwees. Het was zeer verstandig overlegd, maar kwaad, dat vele Israëlieten zich manna in voorraad verzamelden. De gedachte om verspieters in het land te zenden was zeer verstandig en wel gedaan.

Het had mij een kleine verloochening gekost, om u niet ook met de uitlegging der namen van de twaalf verspieters bezig te houden, zoals ik die der twaalf heirvoerders van Israël mededeelde. Nochtans zag ik te meer daarvan af, dewijl hun namen meestal schone betekenissen hebben, maar zij, die ze voeren, boze mensen waren. Daar zij nu nog daarbij hoge ambten bekleedden, zo waren zij des te gevaarlijker, hoe groter het vertrouwen was, dat men hen aanstelde.

Het moet ons ook niet verwonderen, dat onder de vijanden der waarheid beroemde namen werden en nog worden gevonden, en dat in het algemeen de hogere standen doorgaans tegelijk de gevaarlijkste zijn. Ja, dit is inderdaad een zwaar oordeel. Als professoren, predikanten en onderwijzers tegen de waarheid zijn, dan ziet het er waarlijk donker uit; maar dat is niets zeldzaams.

“Heeft iemand uit de oversten in Hem geloofd, of uit de Farizeeën?” zo vraagden de Joodse heren hun dienaars; “maar deze schare, die de Wet niet weet, is vervloekt.” Zij dachten daardoor der leer van Jezus alle invloed op de harten der mensen te hebben afgesneden. De oude mens verderft zich door de begeerlijkheden der verleiding, en onze waakzaamheid en nuchterheid mogen wel vermenigvuldigd worden, daar de verzoeking zo bekoorlijk zijn.

Doch twee namen moet ik noemen, die een eerwaardige uitzondering maken, daar het de namen zijn van mannen, die de enige waren, welke van al de zesmaal

honderdduizend, die uit Egypte trekken, in Kanaän kwamen. De ene heet Kaleb, dat is: Goed hart; en zekerlijk, niets kwaads, maar slechts het goede hart komt in Kanaän.

“Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.” Vlees en bloed kunnen het niet beërven. Hij was een zoon van Jefunne, dat is: Afgewend. Niet toegekeerd, maar afgewend was hij van het gevoelen der anderen, al waren zij ook meer in getal, al ware het ook, dat zij de algemene bijval verkregen, al mochten zij ook nog daarbij hoog in aanzien staan.

Kaleb was in zijn gevoelens van hen afgewend en betoonde dit ook in zijn gedrag. De tweede heet: Hozea, maar Mozes noemde hem Jozua, of geheel uitgesproken: Jehoschua. De betekenis dezer namen is dezelfde; want het betekent een Heiland of Zaligmaker. Maar in de tweede naam Jehoschua is, zoals het voor het gehoor klinkt, de naam Jehovah, tenminste de beide eerste lettergrepen van die naam mede ingesloten, zodat hij zoveel betekent als: Jehovah de Zaligmaker, en dat is niets anders dan de naam Jezus.

Dat is ten hoogste merkwaardig. Jozua was het ook, en niet Mozes, die de gemeente in het land Kanaän inleidde. De Wet vermag het niet, maar alleen Jezus. Jozua was ook de rechte man nog niet, op wien de apostel ons in de brief aan de Hebreeën opmerkzaam maakt; hij was het niet, die in de rust bracht; dat werd een Andere voor behouden, Die wel dezelfde naam voerde, maar een gans ander Man was. Zo schemert overal de glans des Evangelies door, gelijk de kostelijke korrels uit de spleet van een granaatappel. Overigens, wie komt in de hemel anders dan Jozua en Kaleb, Jezus en het goede hart?

De naam van een der mede uitgezondenen zal ik met zijn betekenis toch ook nog opgeven; hij heet Gaddi Susi: mijn wapenrusting is mijn paard. Dat zal helaas de rechte zijn geweest, indien, zoals te vermoeden is, zin en naam met elkander overeenstemden. Een ander heet wel, Gadiël, mijne wapenrusting is God, maar hoe juist de betekenis van deze naam ook zij, als het verder niets is dan een naam, dan baat het toch niets.

Een heet Juël, Toestemmer. Ja men stemt licht toe wat de meesten goed vinden, en gelooft, dat de menigte der deelnemers de zaak rechtvaardigt; maar dat is zeer rampzalig, zoals de naam van de vader van die toestemmer, Minhi, dan ook betekent.

Deze mannen trokken alzo heen. Hun onderneming was geen geringe zaak. Zij moesten zich onbepaald op de bescherming Gods verlaten; want indien zij ontdekt werden, zag het er kwaad voor hen uit, en de Kanaänieten zouden hen niet verschonen. Maar een ieder, die op uitdrukkelijk bevel Gods iets onderneemt, mag goedsmoeds zijn, hij staat onder Zijn bewaring. Dat ondervonden ook deze mannen, geen ongemak ontmoette hun, en het is jammer, dat wij niets bijzonders weten aangaande hetgeen hun op hun doortocht door het land is wedervaren.

Voorzeker is er veel merkwaardigs voorgevallen, en de Goddelijke voorzienigheid zal zich zonder twijfel zeer dikwijls en duidelijk geopenbaard hebben. Zij haastten zich ook zo weinig met hun verspieden, dat zij veertig dagen uitbleven, binnen welke tijd zij vele zaken konden leren kennen. Men kan begrijpen, met welk een gespannen verwachting en daarbij gepaard gaande bezorgdheid men hun terugkomst in het leger tegemoet zag; hoe dikwijls zij het voorwerp der gesprekken van de menigte en der voorbede van de vromen zijn geweest.

Eindelijk kwamen ze weder. Welk een blijdschap zal er in het leger zijn geweest, welk een nieuwsgierigheid, welk een vragen! Vooreerst zag men het heerlijke bewijs van de

gesteldheid des lands op hun schouders, dat een heerlijk gezicht in de dorre woestijn zal verschaft hebben. Zij hadden in het dal Eskol een wijnrank met druiven daaraan afgesneden, die door twee van hen aan een stok werd gedragen.

Al maken wij ook uit het bericht, dat zij gedragen werd, niet het besluit op van haar grootte en zwaarte, en zien wij veeleer in die handelwijs hun voorzichtigheid, dewijl dit de beste wijze is, om lichtelijk gedrukte druiven onbeschadigd ver te vervoeren, zo is het nochtans zeker, dat in Azië de druiven zulk een grootte bereiken, die ons ongelooflijk zou kunnen voorkomen.

Zij worden menigmaal zo groot, dat een twaalfjarig jongeling zich achter ene druiftros kan verbergen, en iedere bezie zo dik is als de dikste onzer appelen. Twee mannen konden alzo wezenlijk aan zulk een druiftros op de duur genoeg te dragen hebben. Welk een gezicht moet dat voor de kinderen Israëls zijn geweest, vooral, daar zij nu op het punt stonden zulk een land in te trekken.

Behalve deze druiven brachten zij ook granaatappelen en vijgen mede, alles van zeldzame grootte en voortreffelijkheid. De granaatappel is een even aangename en verfrissende als gezonde en schone vrucht. De schil heeft de sierlijkste strepen en kleuren, en als hij rijp is, krijgt hij een scheur, door welke purperrode, sappige korrels en beziën bekoorlijk uitblinken, die men met weinig moeite kan uitdrukken, om ze te genieten.

In het Hooglied van Salomo wordt deze scheur in de granaatappel meermalen als het beeld der schoonheid genoemd. Deze heerlijke zaken worden hun niet zozeer tot genot als wel tot aanschouwen aangebracht, om daardoor hun verlangen naar dat heerlijke land te meer aan te vuren. Het waren eerstelingen, waarop de volle oogst zou volgen, en ten onderpand daarvan werden hun deze ter hand gesteld.

Iets dergelijks geschiedt nog in het geestelijke. Ware christenen hebben ook de eerstelingen des Geestes. Ook hun worden dikwijls kostelijke druiven uit het hemelse Kanaän tegemoet gedragen; zij worden met krachten der toekomstige wereld verkwikt, en al moeten zij zich in het algemeen met het manna der genade vergenoegen, nochtans verkrijgen zij soms ook iets bijzonders en aangenaams. De duivel toonde Christus op een leugenachtige wijze in een ogenblik al de koninkrijken dezer wereld, en zeide: "Dat alles zal ik U geven, indien Gij nedervalt en mij aanbidt."

Christus handelt op soortgelijke wijze met Zijn volk, als Hij hun een gezicht in de heerlijkheid van Zijn Koninkrijk en een voorsmaak daarvan schenkt, en hun zegt: Dat alles, en nog oneindig meer, zal Ik u geven, indien gij nedervalt en mij aanbidt; waarop de ziel met hartelijke blijdschap en onbepaalde bereidwilligheid antwoordt:

Als 'k U mag bezitten, mijn Heiland, mijn Leven!
Dan heb ik het erfdeel, dat nimmer vergaat;
Slechts schijngoed en stof kan de wereld mij geven,
Maar eeuwig verrijkt, die op U zich verlaat!

"Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde! Bezwijk mijn vlees en mijn hart, zo zijt Gij de Rotssteen mijns harten en mijn Deel in eeuwigheid." Zo is dan het verbond gesloten.

Aan dit feitelijk bericht verbonden de verspieters ook een mondeling, tegen de waarheid waarvan niets was in te brengen. Zij zeiden: het land is goed, het is overvloeiende van melk en honig, dit is zijn vrucht, waaruit gijzelven kunt oordelen. Verder voegden zij erbij: De inwoners zijn sterk, en enigen onder hen zijn reuzen, hun steden zijn groot en vast. Dat was in het oog des volks bedenkelijk; maar Kaleb nam het woord en zeide: "Laat ons vrijmoedig optrekken, en dat erfelijk bezitten; want wij zullen dat voorzeker overweldigen."

Zo was het gelegen met betrekking tot Kanaän, en zo is het ook in hoofdzaak gesteld met het ware christendom. Het is een zalige zaak. Die leven en goede dagen wil zien, die worde, wat hij heet, een christen. Onbeschrijfelijk groot, onvergelijkelijk en eeuwig zijn de daarmee verbonden voordelen, maar zonder dat niets dan ellende, bederf en eindelijke ondergang. Maar het is niet gemakkelijk het Koninkrijk Gods in te gaan; een groot, sterk volk, waaronder enige reuzen, zijn tegen u; de volkeren zijn meer dan één, en als gij het ene overwonnen hebt, zal zich het andere in de weg stellen.

Er zijn niet slechts Amonieten: zwetsers; maar ook Hethieten: verbrekers, en Jebusieten: overtreders, en Kanaänieten: kleinmoedigen of kramers, die kopen en verkopen willen, ja, die allerlei slechte kramerij u zoeken op te dringen, en uwe goede waren tegelijk afhandig te maken; om u ook zelf aan te sporen tot het kopen voor geld van hetgeen, waarmee gij u toch niet verzadigen kunt.

Er zijn ook, naar de uiterlijke schijn, trouwhartige mensen, die u weekhartig maken, u met verscheurde klederen en beschimmeld brood begoochelen, opdat gij u op een onvoorzichtige wijze met hen in een verbond of nauwe betrekking in laat, dat niet goed is, maar u tot harteer en schade moet verstrekken. Daarbij zijn er ook nog grote, zeer vaste steden en kleine, vaste nesten en spelonken, waarvan de overwinning grote kunst en kracht vereist.

Veel verbergt zich ook heimelijk voor u, en veroorzaakt u veel moeite, verdriet en schande, terwijl gij niet eens recht weet, vanwaar het komt, en de Heere u met verlossing moet voorkomen, en u dat verborgene moet openbaren en verstoren. Evenwel, laat ons vrijmoedig optrekken en dat land erfelijk bezitten. Wij zullen toch slagen.

Maar op deze laatste zaak: "Wij zullen dat zeker overweldigen," komt het juist aan. Die tien medeverspieters tekenden de verbazende zwarigheden nog sterk, en brachten dat land in een zeer boos gerucht. Zij schilderden de inwoners af als zeer oorlogszuchtige lieden, die elkander verteerden, also verschrikkelijke barbaren, die met een ieder een kort proces maakten.

Maar hoe waren zij dan levend weder uit dat land gekomen? Een van beiden: dat was een zichtbaar bewijs van de Goddelijke bewaring, of die mensen moesten zulke menseneters niet zijn, als zij ze schilderden. Zij kwamen hun allen zeer groot voor, en enigen waren zelfs reuzen; en wij waren, zeiden zij, met hen te vergelijken, in onze ogen als sprinkhanen, en zo waren wij ook in hun ogen.

Al mochten bij deze beschrijving ook enige vergrotingen voorkomen, zij was nochtans in het algemeen genomen waar. Mozes zelf bevestigt dit en zegt verder: "Wie kan tegen de kinderen Enaks bestaan!" Enak moet een reus zijn geweest, wiens geslacht ook louter reuzen waren. Dat woord betekent een Halssieraad.

Ik weet niet, of gij het een betekenis wilt geven. Was niet de duivel vóór zijn val als het ware een halssieraad Gods, zodat hij zelfs nog na zijn val een vorst en machtige wordt genoemd? Wordt hem niet reuzenkracht toegekend, en hij daarom een sterk gewapende, ook een leeuw, ja zelfs de god dezer wereld genoemd? Wordt niet in Openb. 13 van het beest, dat door hem geboren is, gevraagd: “Wie kan krijgvoeren tegen hetzelfde?”

De nakomelingen van deze Enak heten: Nefilim, dat is: de Gevallenen, als ook de Misgeboorten, waarvan reeds vóór de zondvloed melding wordt gemaakt. Zou ons dit op de val van engelen en mensen wijzen, die daardoor tot ware misgeboorten zijn geworden?

Genoeg, wij hebben overvloedige reden om te geloven, dat de verovering van het ware Kanaän, waarvan het aardse slechts een afbeelding was, dat het ingaan in het Koninkrijk Gods een zaak is, die de allergrootste zwarigheden heeft, die geenszins zo licht zijn weg te ruimen, noch in het geheel, noch wat enige delen betreft. Niets mag ons als overbodig voorkomen, om ons deze zwarigheden van tijd tot tijd te vertegenwoordigen, opdat wij ons daardoor laten onderwijzen, om de rechte maatregelen ter hand te nemen.

Welk een zwarigheid, om in het Koninkrijk der hemelen in te gaan, stelt zich voor ons in de weg, wij die zondaars zijn, reeds door de Wet Gods. Haar eisen staan daar niet tevergeefs, zodat het aan ons goetvinden wordt overgelaten, of en in hoeverre wij ze in beoefening willen brengen. Er staat: “Die dat,” en dat wordt door Hem gezegd, Die het recht heeft dit te bepalen, en bij Zijn bepaling noodzakelijk blijft en blijven moet.

Maar ziet, welk een onoverkomelijke zwarigheid is het dan, die zich voor de ingang van het hemelrijk opdoet! Wie zal langs deze weg het kunnen ingaan, dewijl niemand instaat is de Wet te houden? Nochtans, zij moeten vervuld, ja volkomen vervuld worden. Maar hoe zal dat nu geschieden? De Wet laat het ook niet alleen bij geboden, maar zij bevestigt die ook nog met de vloek over allen, die haar niet geheel vervullen; deze vloek, die zich als een verscheurende leeuw op de weg heeft gelegd, moet noodzakelijk eerst weggeruimd worden, eer deze weg door ons kan worden bewandeld.

Daarbij komt de zonde, die onze natuur door en door heeft verpest en ons even onbekwaam maakt tot enig goed als geneigd tot al het boze. Zij mag niet in ons heersen, dat zal een ieder geredelijk toestemmen; maar wat is er in ons, dat haar van de troon zal stoten, daar zij en wij niet twee, maar wel op een verschrikkelijke wijze één en dezelfde zijn?

Zal de duisternis, die het licht, dat in haar schijnt, niet een begrijpt, het licht uit zichzelf, tegen hare natuur baren? Zullen distelen vijgen en doornen druiven dragen, en aan kwade bomen goede vruchten groeien? Kan een Moorman zijn huid, of een luipaard zijn vlekken veranderen? Hoe zal het geschieden, dat het rijk des duivels zich in de mens verdeelt, en als 't gebeurde, wat zou het baten? Hoe zal een ongelovige gelovig worden? Dat is immers als het ware ijzer doen zwemmen.

Meer dan deze drie zwarigheden zal ik thans niet opnoemen; maar er zijn nog veel meer op die weg voorhanden, die allen moeten worden weggeruimd. Is dat werk ons toevertrouwd, zo zijn wij als een sprinkhaan tegen een kameel, en wij mogen gerust met de tien verspieters zeggen: “Wij vermogen niet op te trekken tegen dat volk; want zij zijn ons te sterk.”

Het kan ons ook niets baten, maar wel veel schaden, als wij ons aan de zijde plaatsen van hen, die roepen: Vrede, vrede, waar toch geen vrede is! Die het verderf der menselijke natuur zo niet gans loochenen, toch als onbeduidend en voor zoverre dit nodig is, als gemakkelijk weg te ruimen voorstellen; die de eisen Gods in Zijn Wet zeer gering achten, en van de daarmede verbonden vloek volstrekt niets weten willen.

Dat leidt evenmin tot iets goeds, als dat zij, die uitteren, hun gezondheid terugbekomen, doordat zij hun toestand volstrekt niet gevaarlijk achten. Wij handelen veel verstandiger, ja wij handelen slechts dan verstandig, als wij de waarheid over en tegen ons laten gelden, als wij ons kwaad als wanhopig boos en onze zonden voor ongeneeslijk houden, en dan omzien, of er in zulke radeloze omstandigheden nog raad en redding kan gevonden worden.

Is het dan waar, dat er reuzen in het land wonen, tegenover welke wij als mieren zijn; is het dan waar, dat de steden met muren omringd zijn, die tot aan de hemel reiken? Goed; wij willen dat niet bestrijden, maar ook tegelijk naar doeltreffende maatregelen leren omzien, ons niet laten verleiden, om ze te verzuimen, dewijl wij niets van reuzen willen weten, die nochtans voorhanden zijn.

Er verhief zich nu een zeer gewichtige woordenwisseling en een hevige strijd tussen Jozua en Kaleb aan de ene en de tien verspieders aan de andere zijde, in bijzijn van het ganse volk. De beide eersten beweerden: "Wij zullen dat zeker overweldigen."

Maar de tien zeiden: "Het is onmogelijk." Die twee loochenden het gezegde der overigen van reuzen en vestingen enigszins, zij waren volstrekt niet voornemens het volk op te winden, hun valse begrippen te geven van de zwarigheden, die zij ontmoeten zouden; dat zij verre. Maar zij wilden de ware toestand der zaken verklaren, hoe en op welke wijze het onmogelijke mogelijk, het moeilijke gemakkelijk en het onwaarschijnlijke wezenlijk worden kon.

Maar deze waardige mannen hadden een zware taak. Zij konden hun voorstelling niet duidelijk maken voor het verstand, noch bewijzen, maar zij moesten zich tot het geloof wenden. En zij vonden geloof, maar een geloof, dat met het zichtbare rekening houdt, alleen het verstand, dat bij het zichtbare en natuurlijke staan blijft.

Geen wonder, dat zij niemand met, en hun tegenstanders allen tegen zich hadden. De ganse gemeente stond op, verhief een luidruchtig geschreeuw en weende, en dat duurde de ganse nacht. Op de grenzen van Kanaän klom hun nood ten hoogste top, en nimmer meenden zij zover van het doel te zijn als nu zij zo nabij waren gekomen. Het ging hun hier op gelijke, en zelfs nog veel erger wijze, dan te Mara, waar zij voor hun grote dorst wel water vonden, maar dat, toen zij het wilden drinken, bitter en onbruikbaar was.

Thans lag Kanaän wel voor hun gezicht, maar zij zagen geen mogelijkheid om er in te komen. Welk een grote ellende! Het was een duistere nacht, door geen ster verlicht en het ging hun, gelijk alle goddelozen, die van niets anders dan van louter goeds dromen, zodat zij door de verschrikkingen der eeuwige verdoemenis worden overvallen, die zij gerust en zorgeloos tegemoet wandelen.

Met het aanbreken van de dag openbaarde zich eerst recht de duisternis, die in hen was. Zij murmureerden tegen Mozes en tegen de Heere Zelf. Zij wensten te sterven en klaagden over de Heere, dat Hij hen in een land leidde, waar hun vrouwen door het

zwaard vallen en hun kinderen een buit zouden worden; zij besloten zich een hoofd te kiezen, dat hen weder naar Egypte zou voeren.

Slechts vier mannen stonden tegenover deze storm, Mozes en Aäron zwijgend, terwijl zij voor het aangezicht des volks ter aarde nedervielen, om daardoor hun grote droefheid te openbaren en tegelijk tot God te bidden. Doch Mozes sprak ook, hij hield hun een schone prediking des geloofs: "Vreest niet," zeide hij, "en ontzet u niet voor hen; de Heere uw God trekt voor u heen, Hij zal voor u strijden. De Heere zal u dragen gelijk een man zijn zoon draagt."

Maar zijn bemoediging tot vertrouwen op de levende God was tevergeefs en stuitte af op de rots van hun ongeloof. Jozua en Kaleb waren ook bitter bedroefd en verscheurden van louter hartzeer hun klederen. Ook zij vermaanden het volk tot geloof, waardoor zij zekerlijk alle zwaarigheden zouden overwinnen, en om hun goed doel te beter en zeker te bereiken, bedienden zij zich van de krachtigste wijze van spreken. "Want zij zijn ons brood," of wij zullen hen als brood eten. Als de nood zich verheft en de zielen als het ware door diepe wateren moeten, en baren over hun hoofd gaan, dan is het tijd, het krachtigste wat het Evangelie tot bemoediging van het geloof oplevert, open te leggen.

Zo deed Mozes aan de Rode zee, zo Christus bij Jaïrus, zo bij Thomas. Daartoe geeft het Woord Gods overvloedige stof, als het bijvoorbeeld van bloedrode zonden spreekt, die sneeuwwit, en van karmozijn, dat als witte wol zal worden; als Paulus geheel algemeen vraagt: "Wie zal beschuldigen; wie verdoemen?" En zo roept de kerk: Al ware het dat de wereld onderging, zo vrezen wij nog niet, en Job vraagt: "Zo Hij mij doodde zou ik niet hopen?"

Zulk een kracht des geloofs bewees Abraham, toen hem werd bevolen de sterren te aanschouwen en te geloven: also zou zijn zaad zijn, alhoewel hij niet alleen nog geen zoon had, maar ook geen uitzicht had er een te bekomen. Hier was alles tevergeefs; de prediking en bemoediging der beide mannen hadden een gans tegenovergestelde uitwerking. Het ongeloof brak in vijandschap en toorn uit, en men riep van alle kanten: men zou hen stenigen. Gruwzame boosheid van het menselijke hart!

Maar zulk een behandeling heeft de waarheid reeds dikwijls ondervonden. Waar zij niet wordt aangenomen, daar gordt men zich vijandig tot de strijd, en stoot haar verbitterd van zich af. Toen zij persoonlijk op aarde verscheen, vond zij geen herberg, en toen zij toch niet week, nagelde men haar aan het kruis. Toen men haar zelve niet kon verdringe, ruimde men haar boodschappers uit de weg, en kwelde haar belijders met allerlei uitgedachte martelingen. Het ging, ja het gaat nog steeds zo in het leger Israëls. Het getal der tegenstanders is niet gering. Zij voeren het grootste woord. Wat zij zeggen, is, zoals Asaf klaagt, als van boven gesproken. Het gemene volk hangt hen aan, want zulk een volkje zijn allen, die de waarheid niet gehoorzamen. Evenwel, "is ons Evangelie bedekt, zo is het bedekt in hen, die verloren gaan. Wij zijn niet van degenen, die zich onttrekken ten verdere, maar van degenen, die geloven tot behouding der ziel. Indien wij in Hem blijven, en Zijn Woord in ons blijft, zo zullen wij de waarheid verstaan, en de waarheid zal ons vrijmaken. Al wat uit God geboren is, overwint de wereld, en dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof."

Dat geloof werke de Heere in ons met kracht! Amen.